

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUDELLE

ASIA

LAUSUNTO

ILKKA REVON VALITUKSESTA

MUUTOKSENHAUNALAINEN PÄÄTÖS

Haapaveden kaupunginvaltuusto, 12.11.2024 §40

DIAARINUMERO

485/03.04.04.04.10/2024

LAUSUMAN ANTAJA

Haapaveden kaupunki

Kaupunginhallitus

Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi

VIITE

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden lausuntopyyntö

Lausunnon antamiselle on myönnetty lisäaikaa 31.1.2025

saakka.

Selostus asiasta

Ilkka Repo on tehnyt kunnallisvalituksen Haapaveden kaupunginvaltuuston kokouksen 12.11.2024 päätöksestä asiakohdasta § 40 ”Haapaveden kaupungin säännöt sijoituksista konserniyhtiöihin 2025–2027”. Pykäläteksti on seuraavanlainen:

”Khall 17.09.2024 § 189

Valmistelija kaupunginjohtaja Jussila Esa

Haapaveden kaupunki kohdistaa enintään 1.000.000,00 € kaupungin sijoitusvarallisuudesta Haapaveden konserniyhtiöiden omaan pääomaan niiden investoidessa uusiin asuntoihin tai vuokrattaviin toimitiloihin liitteenä olevia sääntöjä noudattaen.

Sijoituspäätöksistä vastaa Haapaveden kaupunginhallitus. Haapaveden kaupungin sijoitusvarallisuus on pääosin syntynyt vuosituhannen vaihteessa Revon Sähkö oy:n osakekaupoista.

Näiden sijoitusten ei arvioida lisäävän merkittävästi Haapaveden kaupungin velkaantumista eikä riskejä tai niiden jakaantumista kaupungille. Palvelutuotannon kustannukset ja palvelutarpeet eivät lisäänty eikä kaupungin kyky tuottaa



Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

lakisääteisiä palveluja vaarannu päätöksen johdosta. Päätös tukee kaupunkistrategian toteutumista ja kestävän kehityksen vaatimusten toteutumista”

Vastaus oikeudenkäynnin osapuolen esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin

Ilkka Revon vaatimus:

Vaadin, että hallinto-oikeus kumoaa kaupunginvaltuuston tekemän päätöksen osakeyhtiölain ja kuntalaisten oikeuksien vastaisena.

Lisäksi vaadin, että kaupunki korvaa minulle valituksesta aiheutuvia kustannuksia 500 euroa.

Valittajan perustelut:

1. Kuntalaisten ei kuulu joutua maksamaan yhtiön asiakkaiden maksuja.
2. Osakeyhtiön tehtävänä on osakeyhtiölain 5:n §:n mukaan tehtävä voittoa osakkeiden omistajille. Tässä tapauksessa kaupungille.
3. Päätös on kuntalaisten etua ja oikeuksia loukkaava ja vahinkoa tuottava.

Vastine, perustelu 1

Päätöksen mukaisesti Haapaveden kaupunki kohdistaa enintään 1.000.000,00 € kaupungin sijoitusvarallisuudesta Haapaveden konserniyhtiöiden omaan pääomaan niiden investoidessa uusiin asuntoihin tai vuokrattaviin toimitiloihin. Tarkoitus on siis vahvistaa tytäryhtiöiden omaa pääomaa, jota yhtiö käyttää vuokrattavien asuntojen tai toimitilojen investointien rahoittamiseen.

Kyse ei siis ole avustuksesta tai tuesta, jolla katettaisiin yhtiöiden juoksevia kuluja vuokralaisten eduksi. Kunnan varoilla ei siis makseta tytäryhtiöiden asiakkaiden kuluja, vaan investoidaan uusia tiloja, joista peritään markkinaehtoista vuokraa asukkailta tai toimitilojen vuokraajilta.

Johtopäätös: Yhtiöiden juoksevia kuluja ei kateta kunnan verorahoituksella vaan vuokrilla. Omistaja rahoittaa yhtiön investointeja ja markkinahäiriöistä aiheutuvia rahoitusvajeita sekä toiminnan organisoimisesta aiheutuneita kustannuksia.

Vastine, perustelu 2

Kuntalain 1 luvun 2 §:n 1 momentin perusteella kunta hoitaa itsehallinnon nojalla itselleen ottamansa ja sille laissa säädetyt tehtävät.



Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

Lisäksi kunta voi sopimuksen nojalla ottaa hoitaakseen muitakin kuin itsehallintoon kuuluvia julkisia tehtäviä. Kunnan tehtävät jaetaan yleiseen ja erityiseen toimialaan, joista jälkimmäiseen kuuluvat kunnan lakisääteiset tehtävät.

Hyväksyttävän toimialansa sisäpuolella kunta voi järjestää toimintansa monilla tavoilla, ja se voi asettaa erilaisia tavoitteita erilaisille toiminnoille, kuten omistamilleen yhteisöille.

Omistamiensa yhtiöiden tavoitteiden asettamisen keskeisimpiä keinoja ovat yhtiöjärjestyksessä määriteltävä yhtiön toiminnan tarkoitus ja toimiala sekä se, miten yhtiön orgaanien toiminta on järjestetty. Lisäksi omistajaohjaus korostuu erityistilanteissa, kuten kunnan kokonaisintressin huomioimisessa. Kysymys onkin kaikkien organisaatioiden kannalta keskeisimmästä kysymyksestä eli siitä, mihin yhtiön toiminnassa pyritään.

Osakeyhtiön toiminnan tarkoituksesta säädetään OYL 1:5 §:ssä. Sen mukaan osakeyhtiön toiminnan tarkoitus on voiton tuottaminen osakkeenomistajille, ellei yhtiöjärjestyksessä tai omistajaohjauksessa toisin määrätä.

Toiminnan tarkoitus myös asettaa rajat yhtiön orgaanien (hallitus ja toimitusjohtaja) toimivallalle, ja se liittyy osakeyhtiönlain 1:8 §:ssä yhtiön johdolle asetettuun huolellisuusvelvollisuuteen. Säännös on pakottava, ja sen perusteella yhtiön johdon on huolellisesti toimien edistettävä yhtiön toiminnan tarkoitusta. Yhtiön tarkoituksen vastaisiin toimiin ei yhtiössä voida normaalisti ryhtyä.

Kunnalla onkin suuri vapaus päättää siitä, millaisista tavoitteista käsin kunta toivoo omistamiensa yhtiöiden toimivan. Kunnissa kuntayhtiöitä on saatettu perustaa toimintojen järjestämiseksi ilman, että niiden varsinaista tarkoitusta olisi perustettaessa mietitty. Pahimmillaan kuntayhtiöt ovat saattaneet toimia vuosia, eikä omistaja ole ilmaissut kuntayhtiölle sitä, mitä kuntayhtiöltä omistajana odottaa. Keskeisiä kuntayhtiöiden käyttämistä koskevia kysymyksiä ovat seuraavat: miten kuntayhtiöille asetetaan tarkoitus, miten tämän tarkoituksen toteutumisesta huolehditaan mahdollisimman hyvin ja seurataanko yhtiön toimintaa valistuneen omistajan ottein.

Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy:n yhtiöjärjestyksessä ei ole erikseen määrätty yhtiön toiminnan tarkoituksesta. Vaikka toiminnan tarkoitus onkin muodollisesti asetettu jättämällä tarkoitus määrittelemättä yhtiöjärjestyksessä, se ei merkitse voitontavoittelutarkoituksen asettamista.



Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy:n osalta voitontavoittelutarkoituksen merkittävyyden toissijaisuutta kuvaa valtuuston päättämä SWOP-sijoitus (50.000€), jolla varauduttiin jo yhtiön perustamistilanteessa kattamaan liiketoiminnan alijäämiä.

Vuokrien ei näin lähtötilanteessakaan arvioitu ja edellytetty kattavan kaikissa tilanteissa liiketoiminnan eli hallien ja toimitilojen vuokraamisesta aiheutuneita kuluja. Tästä voidaan tehdä johtopäätös, ettei Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy:n toiminnan ensisijainen tarkoitus ole voiton tavoittelu. Tavoitteena on ennemminkin toimitilojen vuokraaminen siten, että kulut tulevat katetuksi ja yhtiön toimintaa on tämän lisäksi varauduttu tarvittaessa tukemaan myös kaupungin varoista.

Nyttemmin yhtiön vuokraustoimintaa laajennettaessa sen investointihankkeiden tuottotavoitteeksi on asetettu 7,5 %, mitä voidaan pitää em. toiminnan tarkoituksen mukaisena tuotto-odotuksena. Tuotto-odotus on selkeästi edullisempi, kuin kaupallisilla kiinteistösjoittajilla mutta toisaalta kestäväällä tasolla kaupungin muun rahoitusomaisuuden tuottoon nähden. Investoidun pääoman tuotto lisäksi paranee vuokrasopimusten indeksiehdon myötä.

Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy:n perustamispäätöksestä (Kaupunginvaltuusto § 56 15.12.2014):

*"Kunnan harjoittama elinkeinotoiminta kuuluu kunnan yleiseen toimialaan. Haapaveden kunnassa elinkeinotoimintaan kuuluvat mm. **kunnan omistamat teollisuushallit, jotka on vuokrattu yrityksille.** Mikäli näiden teollisuushallien katsotaan toimivan kilpailutilanteessa, niitä koskee yhtiöittämisvelvoite. Yhtiöittämisessä keskeisiä ratkaistavia asioita ovat mm. omaisuuden arvostus, järjestelyvaihtoehtojen vertailu, varainsiirtoverotus, toiminnan jatkuvuus sekä omistajaohjauksen toteutuminen. **Toiminnan yhtiöittämisessä on huomioitava myös tulevat investoinnit ja niiden rahoitustapa sekä perustettavan yhtiön taloudellinen selviytymiskyky.** Kaupungin hallien käyttöomaisuuden jäännösarvo tulee kaupungin 2014 tilinpäätöksessä olemaan noin 3 045 273 euroa. Kaupunki on pyytänyt arvioimaan kaupungin omistamien kiinteistöjen hinnan. Kiinteistöjen arvot on arvion mukaan 3 365 000 euroa, joka esitetään sijoitettavaksi apporttina perustettavaan yhtiöön osakepääomaksi. **Hallitoiminnan toiminnasta aiheutuvien kulujen jatkuva kattaminen edellyttää, että omistaja maksaa yhtiöön oman pääoman ehtoisen rahasijoituksen, joka yhdessä apporttina sijoitettavan omaisuuden kanssa on vähintään (50.000) euroa.** Esityslistan liitteenä nro 248/2014 on luonnos Haapaveden*



Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

Teollisuuskiinteistöt Oy:n yhtiöjärjestykseksi, jossa osakepääoman vähimmäismäärä on 50.000 euroa. Edellä kerrotusta seuraa, että apporttisijoituksen lisäksi osakepääomaan tulee rahasuorituksena maksaa noin 100 000 euroa ja 50.000 euroa sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP). Sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston käyttö on perusteltua sen johdosta, että se toimii puskurina siinä tapauksessa, että perustettavan yhtiön tulos jonakin tulevan tilikautena olisi tappiollinen.

Esityslistan liitteenä nro 249/2014 on myös laskelma perustettavan yhtiön tasearvoista ja nykyarvoista.

Vs. kaupunginjohtajan ehdotus:

1. kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle esityslistan

liitteenä nro 248/2014 olevan yhtiöjärjestyksen hyväksymistä

2. kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunki

merkitsee tulevan teollisuuskiinteistöyhtiön kaikki osakkeet ja maksaa ne seuraavasti:

- kaupunki sijoittaa apporttina yhtiön osakepääomaan noin 3 365 000 euroa

- kaupunki maksaa rahasuorituksena yhtiön osakepääomaan noin 100.000 euroa

3. kaupunki maksaa yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon noin 50.000 euroa.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Vastaavasti Kiinteistö Oy Haapa-asuntojen perustamisvaiheen (kvalt 18.12.1987) yhtiöjärjestyksessä mainitaan seuraavaa:



Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

2 § Yhtiön kotipaikka on Haapavesi kunnassa.

3 § Yhtiön toimialana on omistaa ja hankkia asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöiden osakkeita ja asuinkiinteistöjä sekä vuokrata mainittujen osakkeiden omistusoikeuden perusteella hallitsemiaan huoneistoja ja asuinkiinteistöjä asunnontarvitsijoille tai Haapaveden kunnalle sen toimesta edelleen vuokrattaviksi tai Haapaveden kunnan tai sellaisten yhteisöjen joissa Haapaveden kunta on osakkaana henkilökunnan palvelus- ja asunonkäyttöön käytettäväksi Haapaveden kunnan asunonkäyttöön vanvistamia asunonjakoperusteita noudattaen.

Yhtiö ei harjoita kiinteistövälitystä eikä arvopaperikauppaa. Yhtiö ei jaa osinkoa. Mahdollinen voitto siirretään käyttörahastoon.

Ja vielä myöhemmin kaupunki on Haapa-asuntoihin liittyen antanut konserniohjausta (kvalt 30.9.1999) seuraavasti:

1. Yhtiön tarkoituksena on tarjota hyväkuntoisia vuokra-asuntoja kohtuullisilla vuokrilla.
2. Yhtiön tulee hoitaa taloutensa siten, että se pystyy tuotoillaan kattamaan vuotuiset menot ja vuosikorjaukset ilman kaupungin avustuksia.
3. Asuntojen vuotuinen täyttöaste on vähintään 90 %.
4. Yhtiö valmistelee asuntokannan tarpeellisille peruskorjauksille

Edellä esitelyihin tytäryhtiöiden perustamis- ja ohjauspäätöksiin viitaten käy yksiselitteisen selväksi, ettei niiden (Kiinteistö Oy Haapa-asunnot ja Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy) toiminnan tarkoituksena ole voiton tuottaminen Haapaveden kaupungille. Tarkoitus on tuottaa kohtuuhintaisia palveluita kuntalaisille siten, että kulut tulevat katetuksi. Osinkoa ei ole tarkoitus kaupungille tuottaa.

Kiinteistö Oy Haapa-asunnot ja Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy ovat olleet viime vuosina alijäämäisiä, sillä kustannukset nousivat inflaation vuoksi tuottoja nopeammin. Vuokrat seuraavat kustannuskehitystä viiveellä indeksiehtoisten vuokrantarkastusten myötä. Syntyneet alijäämät tulee omistajan kattaa, jotta yhtiöiden kehittäminen olisi mahdollista eikä korjausvelkaa kertyisi kassavarojen puutteen vuoksi.

Osa vanhoista vuokrasopimuksista olivat myös lähtökohtaisesti alijäämäisiä talouden nykytilanteesta tarkasteltaessa, kun korkoympäristö on pysyvästi muuttunut ja kustannuskehitys on inflatorinen.



Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

Vuokrasopimuksia on uudistettu markkinaehtoisiksi vuoden 2024 aikana ja työ jatkuu vielä kuluvan vuoden aikana. Alijäämien kumulatiivinen kertymä päättyy ja tuotot vastaavat kuluja yhtiön toiminnan tarkoituksen mukaisesti.

Johtopäätös: Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy:n ja Kiinteistö Oy Haapa-asuntojen ensisijainen toiminnan tarkoitus ei ole voiton tavoittelu, vaan yhtiöt jatkavat kaupungin hallitointia ja asuntojen vuokraamista yhtiömuodossa yhtiöittämisvelvoitteen täyttämiseksi. Tavoitteena on kattaa vuokraustoiminnasta aiheutuneet kulut ja toimintaa voidaan myös tukea kaupungin varoilla.

Vastine, perustelu 3:

Tytäryhtiöt ovat elinvoimapolitiikan työkaluja, joiden toiminta on kuntalaisten etujen ja oikeuksia mukaisia. Tavoitteena on mahdollistaa asuminen, työllistyminen ja yritystoiminta. Tytäryhtiöiden avulla Haapavesi pystyy hyödyntämään talouskasvupotentiaalinsa nykyistä tehokkaammin.

Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy rakentaa ja vuokraa toimitiloja yrityksille Haapavedellä. Se mahdollistaa yritysten investointeja, jotka lisäävät kaupungin elinvoimaisuutta ja työllistävät ihmisiä. Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy:n omistamissa toimitiloissa on noin 300 työpaikkaa.

Toimitilaedellytysten luomisessa Haapavedellä onkin pitkät ja kunniakkaat perinteet. Ensimmäinen vuokrahalli rakennettiin jo 1960-luvun alkuvuosina. Alkaneen vuoden aikana myös Pohteelle vuokratut sote-tilat siirretään tytäryhtiön kautta vuokrattaviksi toimitiloiksi.

Toimitilojen rakentaminen nopeasti ja joustavasti yritysten ja yhteisöjen tarpeisiin on tarkoituksenmukainen toimintatapa kaupungin kehittämisessä. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt säännöt, joiden puitteissa toimitila- ja asuntorakentamista voidaan rahoittaa.

Tarkoitus on sijoittaa kaupungin rahoitusomaisuuden tuottoja kansainvälisiltä rahoitusmarkkinoilta yritysten toimitiloiksi Haapavedelle. Näin pääoma tuottaa haapavesille elinvoimaa myös työpaikkojen muodossa. Työpaikat ovat kuntalaisille tärkeitä. Ne ovat usein perusteena asua kaupungissa. Ja asuminen tuottaa verotuloja sekä valtionosuuksia, joilla kaupungin palveluita pyöritetään.

Toimitila- ja asuntorakentaminen ovat yksi keskeinen keino paikkakunnan potentiaalın hyödyntämisessä. Sijoitetulle pääomalle saadaan vuokratuottoa ja työpaikoista sekä asukkaista elinvoimaa paikkakunnalle.



Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

Kaikki tytäryhtiöt, erityisesti Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy, Kiinteistö Oy Haapa-Asunnot ja Haapaveden Vesi ja Energia Oy, palvelevat tätä samaa tarkoitusta. Niiden avulla parannetaan Haapaveden elinvoimaisuutta.

Johtopäätös: Päätös sääntöjen hyväksymisestä konserniyhtiöihin tehtävistä sijoituksista ei ole kuntalaisten etua ja oikeuksia loukkaava ja vahinkoa tuottava.

Muut vastineet kunnallisvalituksen lausumiin:

Ilkka Repo: ”Kaupunginjohtajan lausuma ei pidä paikkaansa. Haapaveden kaupungin talousarvio vuodelle 2025 oli jäämässä miljoona euroa miinukselle. Tästä johtuen kaupunki käynnisti koko kaupungin henkilökuntaa koskevat yt-neuvottelut, jotka päättyivät marraskuussa 2024. Neuvotteluiden seurauksena 10 työntekijää irtisanottiin ja tehtävänimikkeitä ja työnkuvia muutettiin. Lisäksi eri toimialojen sisällä jouduttiin tekemään säästötoimenpiteitä.

Nyt kun kaupunki ottaa ”Repo-rahojen” sijoitussalkusta miljoonan ja sijoittaa sen tytäryhtiöihin (Haapa-asunnot koy ja Teollisuuskiinteistöt oy), niin siitä tulee aiheutumaan jopa 50 000 – 60 000 euron vuotuinen tulojen menetys kaupungille. Repo-rahojen tuotto on ollut keskimäärin 6%, mistä tuo vuotuinen tuotto-odotus tulee.

Tytäryhtiöiden (Koy Haapa-asunnot ja Teollisuuskiinteistöt oy) taloudellinen tilanne on erittäin heikko. Suuria tappioita on tullu useina vuosina peräkkäin molemmille. Haapa-asunnoilla on kassakriisi päällä ja korjausvelkaa on erittäin paljon. Kaupunginjohtajakin kertoo hallituksen yt:iden päätöskokouksen esittelytekstissä seuraavaa:

”Haapaveden vuoden 2025 talousarvion valmistelun pohjaksi on arvioitu kaupungin tulopohjaa ja menokehitystä. Tämän arvioinnin perusteella talous on ilman toiminnallisia ja taloudellisia sopeuttamistoimenpiteitä noin 1M€ alijäämäinen vuonna 2025.

Kaupungin taloudellinen tilanne kiristyy uuden TE24-lain myötä kasvavien työllistämiskustannusten ja vertailukelpoisten valtionosuuksien pienentymisen vuoksi. Myös



Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

palkkaratkaisut sekä korkojen ja hintojen nousu lisäävät kuntien kustannuksia. Lisäksi painetta talouteen aiheuttaa sote- ja pela- kiinteistöjen vuokratuottoihin kohdistuva epävarmuus vuodesta 2025 lukien.

Lisäksi konsernituloksen pysyminen ylijäämän puolella on jatkossakin haastavaa. Tytäryhtiöt eivät pysty lähivuosina tekemään positiivista tulosta mm. kasvaneiden korko- ja muiden kustannusten vuoksi, sillä näiden siirtäminen perittäviin vuokriin ja muihin tuottoihin on sopimuksellisesti ja toiminnallisesti vaikeaa.”

Kaupunginjohtaja kertoo tuossa alussa olevassa tekstissä, että tämä sijoitus ei lisää merkittävästi kaupungin velkaantumista eikä riskejä eikä niiden jakaantumista kaupungille. Juuri sitä tämä tekee. 50 000 – 60 000 euron menetyt vuosittain valmiiksi alijäämäisessä taloudessa. Samaan aikaan kaupunki on antamassa Koy Haapa-asunnoille 1,25 miljoonan lainan 1%:n korolla. Eli kaupunki ottaa kalliilla korolla lainan ja lainaa sen pienellä korolla Haapa-asunnoille. Taas kymmenien tuhansien lisäkulu kaupungille. Kaupunki on aikeissa myös lahjoittaa Haapa-asuntojen rakennusten alla olevat tontit apporttina Haapa-asunnoille. Tällä toimenpiteellä kaupunki menettää vuosittain 40 000 euroa vuokratuloja! Tytäryhtiöiden tukeminen aiheuttaisi kaupungille noin 150 000 euron vuotuisen menetyksen em. toimenpiteiden johdossa. Tilanteessa, jossa talous on alijäämäinen ja juuri on päätetty yt:t ja ihmisiä irtisanottu ja suuria säästöjä tehty kaupungin eri toimielimissä.

Tytäryhtiöt ovat osakeyhtiöitä. Osakeyhtiölain 5.§ määrää, että osakeyhtiöiden tehtävänä on tuottaa omistajilleen. Nämä kaksi tytäryhtiötä eivät ole koskaan tuottaneet, vaan sen sijaan ovat ajautuneet huonon johtamisen seurauksen taloudelliseen ahdinkoon korjausvelkoineen.

Kaupungin tehtävänä ei ole avustaa tytäryhtiöitä (osakeyhtiöitä), vaan päinvastoin. Yhtiöiden pitäisi tuottaa kaupungille. Kaupungin avustusten voidaan katsoa väärentävän markkinoita, kun julkisella rahalla avustetaan yhtiöitä, jotka toimivat alalla, jolla on paljon yksityisiä toimijoita.

Kun kaupunki avustaa Koy Haapa-asuntoja, niin se tarkoittaa käytännössä sitä, että kaupungin jokainen asukas, joka maksaa veroja, osallistuu Koy Haapa-asuntojen vuokralaisten vuokrien maksuun.”

Kaupungin toiminta käsittää uudistetun kuntalain mukaisesti kaikki sen toimintaan liittyvät organisaatiot ja yhteisöt. Kuntakonserni on kaupungin oman toiminnan



Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi

ytimeissä, erityisesti sen 100%:sti omistamat tytäryhtiöt, joihin kaupungin markkinoilla toimivia toimintoja on tyypillisesti siirretty.

Kuntalain mukaisesti kunnan rahoituksen riittävyttä ja vakavaraisuutta tarkastellaan konsernitilinpäätöksen valossa. Näin ollen tytäryhtiöiden taloutta ei tule kokonaisuuden kannalta tarkastella erillisinä, vaan konsernia kokonaisuutena. Kaikkien konsernin osien tulee tavoitella taloudellista tasapainoa, eikä emon tasapainoa ole tarkoituksenmukaista tavoitella ensisijaisena, tytäryhtiöiden kustannuksella.

Edullisinta on kohdistaa kaupungin resursseja siten, että kaikki kuntakonsernin yhtiöt voivat olla taloudeltaan tasapainoisia oman toimintansa avulla. Tämän vuoksi kaupungin sijoitusvarallisuutta voidaan hyvin perustellusti kohdistaa konsernin omiin tuottaviin investointeihin ja näin välttää katettavia alijäämiä ja saada samalla vertailukelpoista tuottoa ja haluttuja elinvoimavaikutuksia kuntalaisille työpaikkojen muodossa. Tuottotavoite Teollisuuskiinteistöjen investoinneille on lähtötilanteessa 7,5% ja Kiinteistö Oy Haapa-asuntojen investoinneille 5%. Tuotto suhteessa sijoitettuun pääomaan paranee vuosittain riippuen elinkustannusindeksin kehityksestä.

Tytäryhtiöiden investointien tuotot ovat erittäin kilpailukykyisiä suhteutettuna kaupungin sijoitusvarallisuuden pitkän aikavälin tuottoihin kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla.

Johtopäätös muihin perusteluihin:

Haapaveden kaupungin säännöt sijoituksista konserniyhtiöihin 2025–2027 mukaisesti kaupungin rahoitusomaisuuden tuottoja sijoitetaan enintään 1,0 milj€ tytäryhtiöiden toimitila- ja asuntoinvestointeihin.

Summa olisi keskimäärin noin 333.000 €/vuosi, mikä on noin 0,45 % kaupungin tasearvosta eikä näin ollen kokonaisuuteen nähden vähäisenä eränä mitenkään vaaranna kaupungin talouden tasapainoa. Lisäksi summa on sisäinen siirto kaupunkikonsernin sisällä varallisuusluokasta toiseen, jolloin se ei tämänkään vuoksi vaaranna millään tavalla kaupungin kykyä selviytyä lakisääteistä tehtävistään eikä vaaranna konsernin vakavaraisuutta.

Kaupunginhallituksen lausunto:

Hallinto-oikeuden ei tule kumota kaupunginvaltuuston tekemää ao. päätöstä edellä mainituilla perusteluilla. Kaupunki ei näe tarkoituksenmukaiseksi korvata valittajalle valituksesta aiheutuneita kustannuksia.



Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86600 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 044 7591 300, neuvonta@haapavesi.fi, www.haapavesi.fi